

Світлана ДЕРБА, канд. філол. наук, доц.

ORCID ID: 0000-0002-2906-0344

e-mail: s.derba@knu.ua

Київський національний університет
імені Тараса Шевченка, Київ, Україна

Олександра КАСЬЯНОВА, канд. філол. наук, асист.

ORCID ID: 0000-0002-4351-412X

e-mail: kasianova.oleksandra@knu.ua

Київський національний університет
імені Тараса Шевченка, Київ, Україна

ТАРАС ШЕВЧЕНКО: РОЗМОВНИЙ КЛУБ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ

Вступ. У статті проаналізовано розмовний клуб як інтерактивну позакласну діяльність вивчення іноземної мови (української), що в майбутньому може бути впроваджена в навчальний процес студентів-іноземців. Автори описують організацію розмовного клубу на тему "Україна і Тарас Шевченко".

Методи. Описано комунікативну методику проведення розмовного клубу української як іноземної в малих групах, структуровану за чотирма етапами: групова робота з фактчекінгом, Take Turns, Improv Games та Kahoot-вікторини з модератором. Застосування загальнонаукових (опис, аналіз, статистика) та емпіричних методів (спостереження) використано під час написання статті.

Результати. Апробація в межах розмовного клубу засвідчила високу ефективність підходу для подолання мовного бар'єру, мотивації та набуття міжкультурних компетенцій.

Висновки. Розмовні клуби забезпечують перехід від репродуктивного до продуктивного мовлення, реалізуючи принципи комунікативної компетенції, а тому їхнє впровадження як обов'язкового позакласного компонента з можливістю інтеграції в освітній процес іноземців є методично обґрунтованим.

Ключові слова: Тарас Шевченко, українська мова як іноземна, розмовний клуб, комунікативний метод, усне мовлення, студенти-іноземці, інокомуніканти.

Вступ

На сьогодні розмовний клуб є однією з найефективніших форм навчання, де застосовують комунікативний метод для вивчення іноземної мови, а саме для розвитку усного мовлення та подолання мовного бар'єру. Розмовні клуби не можуть замінити основний курс вивчення мови, але вони доповнюють його і посилюють мотивацію, сприяють автономності студента.

Розмовний клуб – це форма занять, що спрямована на розвиток практики усного мовлення навколо однієї теми, а не пояснення граматики. Організація цієї форми занять передбачає формування групи за рівнем володіння мовою або віком, що дозволяє вести і підтримати комунікацію. Розмовні клуби на сьогодні є переважно опціональними і проводяться додатково поза академічним середовищем. Як інтерактивна позакласна діяльність вивчення іноземної мови для професійних цілей розмовні клуби є об'єктом вивчення багатьох лінгвістів (Донна Е. Альверманн, Дж. П. Янг, К. Грін та Дж. М. Візенбейкер (Alvermann, 1999); З. Чен, К. Гох (Chen, Z., & Goh, 2011) та ін.), а в межах академічного навчального процесу це є відносно новою концепцією (Demydovych, Holik, 2020, с. 4). Зміна акценту із засвоєння теоретичних знань на практичну комунікативну діяльність, а також демонстрація практичної цінності у професійному спілкуванні та кар'єрному зростанні майбутніх фахівців у галузі філології є актуальним і потребує вивчення з орієнтацією на українську мову як іноземну.

Мета. У статті розглянемо питання залучення розмовних клубів у навчальному процесі студентів-іноземців, які здобувають фах у межах чинної освітньої програми – бакалаврського рівня "Українська мова та переклад для іноземців (мова навчання українська)" Навчально-наукового інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка, а також з'ясуємо, як організувати розмовний клуб на тему життя і творчості Тараса Шевченка як представника України.

Об'єктом статті є розмовні клуби як інтерактивна форма навчання іноземної мови, **предмет** – розмовний клуб української мови як іноземної, темою якого є Україна і Тарас Шевченко як її репрезентант. Серед поставлених завдань: з'ясувати ефективність

(переваги і недоліки) залучення розмовних клубів у процесі навчання української мови як іноземної як інтерактивної позакласної діяльності й можливість уведення цієї форми занять у робочі навчальні програми чинних освітніх програм для іноземців кафедри української філології для іноземних громадян Навчально-наукового інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Огляд літератури. Розмовний клуб як інтерактивне заняття, де застосовують комунікативний метод навчання іноземної мови, є одним із найпоширеніших у світі. Мовні школи активно впроваджують цю форму у свої курси. На сьогодні розмовні клуби є у більшості шкіл вивчення іноземних мов в Україні, наприклад, Cambridge.ua, SMILE, BeBest, English Prime, Speak Well School, La-Mansh, StudyLess та інших. Війна в Україні активізувала й роботу розмовних клубів української мови для російськомовних. Серед найпопулярніших – розмовний курс у межах Всеукраїнського масштабного багатокомпонентного проєкту "Єдині", мовознавчий клуб "Розмовляй українською", розмовний клуб "Мовоманія", мовний клуб української "Простір свободи", клуб "Всім, хто хоче перейти на українську...", клуб "Читаємо, жартуємо українською", розмовний клуб "Від вимови до розмови", комунікативний клуб української мови "Рідномовці" та інші, що функціонують при бібліотеках міста Києва (<https://dk.kyivcity.gov.ua/news/hovory-ukrainskoiu>), а також ще курси "Є-Мова", "МовиТи" "Щит" та інші програми вивчення української мови. Поодинокими на сьогодні в Україні є розмовні клуби української для іноземців. На сайтах Українського інституту (<https://ui.org.ua/>) і Національної платформи з вивчення української мови Міністерства культури та інформаційної політики України (<https://speakukraine.net/>) є перелік доступних ресурсів вивчення української мови як іноземної (Максименко, 2017), але вони переважно зосереджені на вивченні української граматики, лексичного складу та орфографії тощо в межах переважно відеоуроків. Розмовних клубів як окремої інтерактивної форми вивчення української як іноземної, що б доповнювала основний курс, не зафіксовано на

зазначених сайтах, що засвідчує потребу в поширенні цієї форми занять в Україні.

Теоретичні засади й питання використання розмовних клубів як інтерактивної позакласної діяльності досліджували на матеріалі іноземних мов багато лінгвістів, аналіз напрацювань яких докладно подають О. Демитрович та О. Голік у своїй статті "Speaking club as an interactive extracurricular activity in learning english for professional purposes at medical universities" (Demydovych, Holik, 2020). У фокусі праці лінгвістів – розмовний клуб як студентоорієнтована позакласна активність для вивчення професійної англійської в медичних університетах, досліджена методом тестування чотирьох мовних навичок (говоріння, читання, писання і слухання) в межах п'ятирічного експерименту із залученням 140 студентів (2012–2017 років). О. Демитрович та О. Голік наголошують на ефективності роботи клубу у вивченні англійської мови для професійних цілей. Участь у роботі розмовного клубу сприяє мотивації, а також розвиває навички взаємодії та спілкування його учасників, що підтвердив проведений науковцями експеримент (Demydovych, Holik, 2020). На поліпшенні якості викладання англійської мови шляхом залучення розмовних клубів наголошували також З. Чен, К. Гох (Chen, Z., & Goh, 2011), які дослідили труднощі в роботі викладачів англійської мови як іноземної під час викладання усної англійської мови в закладах вищої освіти Китаю. Переваги розмовних клубів відзначає і О. Максименко, наголошуючи на тому, що інтерактивні технології та студентоорієнтованість освіти є основними чинниками результативного вивчення іноземної мови (Максименко, 2017).

Орієнтуючись на комунікативну компетентність як ключового складника іноземномовної підготовки й дотримуючись методики проведення розмовних клубів як інтерактивної форми позанавчальної діяльності, авторки статті у 2023 році розробили інтерактивне заняття для студентів кафедри української філології для іноземних громадян Навчально-наукового інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка на тему: "Україна і Тарас Шевченко". Наголосимо, що *"шевченкознавчі студії на сьогодні чи не*

найбільші з усіх, що репрезентують життєпис однієї особистості. Про це свідчить і велика кількість інтернет-ресурсів українською, присвячених Кобзареві: портали www.kobzar.ua, www.kobzar.info, онлайнові енциклопедії www.t-shevchenko.name (тексти творів, листи, фотогалереї), електронна версія "Шевченківської енциклопедії" <http://www.ilnan.gov.ua/index.php/uk/pro-instytut/shevchenko> (у шести томах) [...] тощо (Kasianova, 2024, с. 194–195). У розробці розмовного клубу про Україну і Тараса Шевченка як її представника дотримувалися лінгводидактичних рекомендацій. У статті "Тарас Шевченко і ChatGPT" (Kasianova, 2024, с. 194–195) докладно висвітлено, як із погляду лінгвометодики презентувати Тараса Шевченка іноземцям, зокрема наголошено на тому, що для іншомовної аудиторії варто створювати тексти про Тараса Шевченка чи адаптувати їх, уникаючи зокрема Шевченкової поезії через архаїчну лексику XIX ст. і складність її образів (Швець, 2014; Палінська, 2014, с. 99–102).

Методи

Про використанні методи говоритимемо з погляду двох підходів – які методи застосували, розробляючи заняття, та як описуватимемо у статті результати проведення розмовного клубу.

У розробці розмовного клубу української як іноземної основним методом був комунікативний, який передбачав фокусування на активному говорінні в малій групі (до 10–12 осіб) з чіткою структурою та модератором. Окрім говоріння, учасники розмовного клубу покращили навички аудіювання: вчилися уважно слухати одне одного й модератора, інтерпретувати почуте. За Г. Пальмером, це ефективно, бо усно-слухова орієнтація у професійній комунікації через заняття в малих групах із носіями мови передбачає усне, безперекладне вивчення лексики й інтуїтивне вивчення граматики шляхом вживання одиниць у різноструктурних реченнях (Мартінова, 2024, с. 124).

Методика проведення розмовного клубу передбачала:

1. Роботу у групі – обговорення заздалегідь обраної теми з обміном досвідом і питаннями. Модератор давав попередньо підготовлену (адаптовану для іншомовної аудиторії) основну інформацію з теми, але не аналізував її, а використовував

фактчекінг (метод перевірки фактів для розвитку критичного мислення та аргументації) (Ткачов, 2022, с. 80–81). Залучені учасники отримали кілька тверджень про Україну / Шевченка (наприклад, "Шевченко малював портрети") і шукали разом їхнє підтвердження чи спростування (робота у групі);

2. Take Turns (по черзі) – кожен учасник говорив без перерви до 1 хвилини з теми. Цей поетапний прийом говоріння якнайефективніше сприяє подоланню мовного бар'єру, адже ні модератор, ні учасники не виправляють помилки, а сприяють атмосфері невимушеного спілкування (Ніколаєва, 2015, с. 436);

3. Improv Games – спонтанні діалоги (коли один учасник ставив запитання, а інший відповідав; модератор за потреби лише ставив уточнювальні запитання чи додавав коментарі) (Ніколаєва, 2015, с. 141, 171);

4. Моделювання ситуацій зі зворотним зв'язком модератора – використання різноманітних інтерактивних застосунків, наприклад, Kahoot як інтерактивна платформа для вікторин (quizzes) й аналіз викладачем отриманих результатів вікторини (Ніколаєва, 2015, с. 281).

Подана методика проведення розмовного клубу відповідає принципам комунікативної компетенції за Загальноєвропейськими рекомендаціями (Загальні Рекомендації, 2003).

У написанні статті щодо результатів проведення розмовного клубу із залученням фактів про Тараса Шевченка використано загальнонаукові та лінгвістичні методи, зокрема описовий, аналіз, синтез, статистичний, спостереження (застосували безпосередньо під час проведення, долучивши до організації заняття кількох викладачів-спостерігачів, а також у перегляді записаного відео).

Результати

Описана вище методика була апробована в межах розмовного клубу "Українська єднає" (мова спілкування українська) 31 травня 2023 року з використанням технологій дистанційного зв'язку (платформа Zoom). До організованої позааудиторної діяльності залучили студентів Навчально-наукового інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка, а саме 9 студентів кафедри української філології для

іноземних громадян (китайців за національністю) бакалаврської програми "Українська мова та переклад (для іноземців) (мова навчання українська)", рівень володіння українською яких – А2–В1, та 4 студенти Університету Вашингтона (Сіетл, США) із рівнем володіння В1+. Мала група (13 учасників) забезпечила ефективне застосування комунікативних прийомів (Take Turns, Improv Games, Kahoot тощо).

Клуб модерували асистентка кафедри української філології для іноземних громадян О. Касьянова та викладачка Університету Вашингтона, стипендіатка програми Fulbright 2021–2023, випусниця Навчально-наукового інституту філології С. Феджора. До клубу долучилися також завідувачка кафедри української філології для іноземних громадян С. Дербя, щоб привітати учасників клубу і допомогти в забезпеченні спілкування у підгрупах, та заступниця директора Навчально-наукового інституту філології з міжнародних зв'язків Г. Звонко, яка допомагала в організації студентів у підгрупах.

Незважаючи на часову різницю (20:00 Сіетл – 6:00 Київ – 11:00 Китай), усі учасники активно долучилися до роботи: 100 % присутність, середня тривалість мовлення склала 180 секунд на особу. Апробація підтвердила відповідність методики принципам комунікативної компетенції за Загальноєвропейськими рекомендаціями (Загальні Рекомендації, 2003) для інокомунікантів рівня А2–В1+.

Зупинімося на етапах розмовного клубу, які відповідають описаній вище методиці проведення такого типу занять та результатах їхнього впровадження.

Перший етап розмовного клубу – робота в групі – розпочався вступним обговоренням: модераторка О. Касьянова запитала учасників про їхні знання щодо України та постаті Тараса Шевченка як її символу. Кожен студент вмикав мікрофон і по черзі ділився досвідом (інформацією, якою володів), що активізувало початковий лексичний запас (А2–В1). У середньому відповіді учасників тривали від 30 до 40 секунд. Вони були короткими, але змістовними.

Тараса Шевченка в організованому розмовному клубі презентовано не як об'єкт літературознавчого аналізу (через

лінгводидактичні обмеження рівня інокомунікантів), а як культурний символ України. Модераторка демонструвала фотографії пам'ятників Кобзареві, ставлячи запитання: *"Чи знаєте ви особу, якій встановлено ці монументи?"* Після впізнавання студентами Тараса Шевченка модераторка надала адаптовану інформацію: понад 1300 пам'ятників Шевченкові у 52 країнах світу (найбільше – в Україні, Канаді, США, Перу, Бразилії). Такий підхід забезпечив мотивацію (емоційне сприйняття) та лексичне збагачення (цифри, географічні назви) без перевантаження граматикою.

Етап *Take Turns* передбачав поетапне говоріння: модераторка поставила запитання *"Чи є пам'ятники Тарасові Шевченку у вашій країні або в іншій, де ви бували?"* Кожен учасник отримав у середньому 30 секунд на відповідь без перебивання чи виправлення, що забезпечило атмосферу невимушеного спілкування. Результати *Take Turns* показали: іноземці з Китаю (A2–B1) назвали пам'ятник Шевченку в Харбіні, який споруджено у 1990-х роках; парк Тараса Шевченка в Києві з монументом у центрі; Шевченковий університет, студентами якого вони є. Студенти Університету Вашингтона (B1+): *"У Вашингтоні пам'ятник в районі площі Дюпон-серкл на П-стріт, встановлений 1964 року"*. Метод *Take Turns* активізував географічну лексику (назви міст, країн), топоніміку (парк, площа) та числівники (роки), що забезпечило долання мовного бар'єру завдяки обмеженому часу.

Етап *Improv Games* був інтегрований у *Breakout Rooms* (групові кімнати в Zoom), загальною кількістю 4 підгрупи (3–4 особи), де учасники у форматі спонтанних діалогів по черзі ставили одне одному запитання, уточнювали сказане чи коментували. У кожній груповій кімнаті був присутній викладач, який спостерігав, уникаючи втручання у спілкування студентів. Функції викладача передбачали контроль дотримання правила "тільки українською", запобігання відхиленню від теми клубу чи порушення заборонених ("чутливих") тем (політика, війна, релігія), фіксацію прогресу (час мовлення, лексичні одиниці) для аналізу. Такий підхід забезпечив "безпеку" комунікації (100 % релевантність) та автономність учасників відповідно до

принципів комунікативної методики. У результаті Improv Games і роботи у групових кімнатах з'ясовано, що у підгрупах засвоєння матеріалу ефективніше, порівняно з повною групою 13 осіб: 72 % лексики (презентованої на початку заняття модератором) застосовано в діалогах. Китайці активніше ставлять запитання у підгрупах, а американці лідирують у повних групах. Тривалість Breakout Rooms – 5 хвилин / кімната з обміном ролей (питання–відповідь–коментар), як і на попередніх етапах, сприяла мотивації студента до вільного говоріння, подолання мовного бар'єру. Відзначимо, що у підгрупах спонтанність відповідей засвідчила, що китайці (A2–B1) – краще сприймають аудитивно, а американці (B1+) – покращення аргументації (деталізація дат, зв'язків). Improv Games розвинув зв'язне мовлення та критичне мислення учасників розмовного клубу.

На етапі моделювання була проведена інтерактивна Kahoot-вікторина, час на відповіді у якій був обмежений. Наведемо кілька прикладів запитань вікторини:

- Скільки пам'ятників Шевченкові у світі? (понад 1300);
- Де перша згадка про Кобзаря за межами України? (Перу, 1870-ті);
- Тарас Шевченко – футболіст чи письменник? (письменник) тощо.

Результати проведення (13 осіб) вікторини продемонстрували: китайці (A2–B1) – 88 % правильних відповідей; американці (B1+) – 82 %. Гейміфікація (рейтинг, таймер, звукові ефекти) забезпечила 100 %-активність та мотивацію, що підтвердило обговорення насамкінець розмовного клубу.

Дискусія і висновки

Апробація комунікативної методики в розмовному клубі "Українська єднає" продемонструвала її високу ефективність для розвитку усного мовлення інокомунікантів рівня A2–B1+ в міжнародному онлайн-форматі. Методична дієвість чотирьох послідовних етапів засвідчує комплексний розвиток компетенцій: робота в групі активізувала базовий лексичний запас та мотивацію через візуалізацію; Take Turns допоміг

подолати мовний бар'єр та поповнити словниковий запас географічною лексикою та топонімікою; Improv Games у Breakout Rooms забезпечив спонтанність мовлення за умови автономії (викладач-спостерігач); за допомогою Kahoot-вікторини, зокрема гейміфікації, закріплено знання.

Комплементарність у контексті навчання іншомовного спілкування (української як іноземної), що передбачає доповнення методів, завдань і видів мовленнєвої діяльності для досягнення синергії в розвитку компетенцій, засвідчила дієвість проведення розмовного клубу. Групова динаміка показала, що студенти з Китаю (9, A2–B1) ефективніші в підгрупах (72 % засвоєння лексики), студенти з американського закладу освіти (4, B1+) лідирують у повній групі – більшій аудиторії. Загальний лінгводидактичний прогрес показав розвиток мовленнєвих компетенцій учасників та набуття навичок міжкультурного спілкування.

Розмовний клуб "Українська єднає" з використанням комунікативного методу як основного підтвердив високу ефективність розвитку усного мовлення інокомунікантів A2–B1+ в онлайн-форматі, а тому впровадження його як позакласної діяльності для студентів, які вивчають українську мову як іноземну, є беззаперечною перевагою, адже такі заняття доповнюють аудиторні основного курсу, сприяючи розвитку практичних навичок.

Апробована методика, на думку авторів, може бути також інтегрована в чинну програму Навчально-наукового інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка "Українська мова та переклад (для іноземців) (мова навчання українська)" як у межах робочих навчальних програм дисциплін "Усне мовлення", "Практичний курс української мови", "Лінгвокраїнознавство української мови", що входять в основні компоненти, так і у робочі програми навчальних дисциплін блоків вільного вибору студента. Наприклад, у вибіркового блоці "Методика навчання української мови як іноземної" в межах дисципліни "Навчання усного мовлення"

студенти можуть розробити розмовний клуб під керівництвом викладача й апробувати його у своїй групі. Також розмовний клуб як інтерактивне заняття може бути інтегроване в дисципліну "Інформаційно-цифрові технології в освіті" вибіркового блоку "Методика навчання української мови як іноземної", зокрема студенти під керівництвом викладача можуть навчитися використовувати різні платформи дистанційного зв'язку, проводячи розмовний клуб. У вибіркового блоці "Українська мова в лінгвокультурологічному аспекті" проведення розмовних клубів української як іноземної може бути інтегроване в робочі навчальні програми таких дисциплін: "Вербальна та невербальна міжкультурна комунікація", "Транскультурний діалог: вивчення українського художнього тексту" та інші.

Отже, розмовні клуби забезпечують перехід від репродуктивного до продуктивного мовлення, реалізуючи принципи комунікативної компетенції. Впровадження їх як обов'язкового позакласного компонента у програми дисциплін Навчально-наукового інституту філології КНУ імені Тараса Шевченка є методично обґрунтованим, оскільки доповнює аудиторні заняття практичною інтеракцією, сприяє мотивації та розвитку компетенцій, що дозволяє в майбутньому апробовану модель масштабувати для навчання української як іноземної.

Внесок авторів: Світлана Дерба – написання (формальний аналіз, валідація даних, перегляд і редагування), Олександра Касьянова – написання (концептуалізація, методологія, оригінальна чернетка).

Список використаних джерел

- Alvermann, D. E., Young, J. P., Green, C., & Wisenbaker, J. M. (1999). Adolescents' perceptions and negotiations of literacy practices in after-school read and talk clubs. *American Educational Research Journal*, 36(2), 221–264. <https://doi.org/10.3102/00028312036002221>
- Chen, Z., & Goh, C. (2011). Teaching oral English in higher education: Challenges to EFL teachers. *Teaching in Higher Education*, 16(3), 333–345. <https://doi.org/10.1080/13562517.2010.546527>
- Demydovych, O. & Holik, O. (2020). Speaking club as an interactive extracurricular activity in learning English for professional purposes at medical universities. *Advanced Education*, (14), 4–10. <https://doi.org/10.20535/2410-8286.178238>

Kasianova, O., (2024). Taras Shevchenko in ChatGPT. *Shevchenko Studies* 1(27), 192–201. [https://doi.org/10.17721/2410-4094.2024.1\(27\).1/192-201](https://doi.org/10.17721/2410-4094.2024.1(27).1/192-201)

Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання (2003). <https://web.archive.org/web/20130801023124/>; http://www.britishcouncil.org/uk/ukraine-education-reform-european-framework-re_vstup.pdf

Максименко, О. В. (2017). Спеціалізований розмовний клуб англійської мови як засіб підвищення рівня мовленнєвої компетенції соціологів / О. В. Максименко. *Якісна мовна освіта у сучасному глобалізованому світі: тенденції, виклики, перспективи: матеріали I Всеукраїнської науково-практичної конференції*, м. Суми, 23–24 листопада 2017 р. Суми: СумДУ, 2017. С. 87–91. <http://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/67134>; <https://doi.org/10.32782/2410-2075-2024-19.9>

Мартінова, Р. (2024). Вивчення іноземних мов як засобу міждержавного спілкування на початку ХХ століття на основі прямих методів навчання. *Український педагогічний журнал*, (1), 121–131. <https://doi.org/10.32405/2411-1317-2024-1-121-13>

Ніколаєва, С. Ю. (2015). Сучасні технології навчання іноземних мов і культур у загальноосвітніх і вищих навчальних закладах: колективна монографія / С. Ю. Ніколаєва, Г. Е. Борецька, Н. В. Майер, О. М. Устименко, В. В. Черниш та інші. <http://rep.knlu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/787878787/272/%20%2015.pdf?sequence=1>

Перелік розмовних клубів та курсів української мови в бібліотеках міста Києва. <https://dk.kyivcity.gov.ua/news/hovory-ukrainskoiu>

Палінська, О. (2014). Художні тексти у процесі вивчення іноземної мови: комунікативний аспект (на матеріалі творів Т. Шевченка). *Българска украинистика. Софийски университет "Св. Климент Охридски". Брой (4)*, 96–103. <https://periodicals.uni-sofia.bg/index.php/ABUkr/bg/article/download/2790/2332/3904>

Ткачов, С. І. (2022). Навчання здобувачів освіти фактчекінгу в американській середній та вищій школі / С. І. Ткачов, Н. О. Ткачова, А. С. Ткачов. *Інноваційна педагогіка*. Вип. 51, Т. 2. С. 79–82. <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2022/51.2.15>

Швець, Г. (2014). Тексти про Т. Шевченка та Шевченкові тексти в практиці навчання української мови іноземців. *Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Серія: Філологічні науки*, 12(289), 44–49. <https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/5989/1/11.pdf>

References

Alvermann, D. E., Young, J. P., Green, C., & Wisenbaker, J. M. (1999). Adolescents' perceptions and negotiations of literacy practices in after-school read and talk clubs. *American Educational Research Journal*, 36(2), 221–264 <https://doi.org/10.3102/00028312036002221>

Chen, Z., & Goh, C. (2011). Teaching oral English in higher education: Challenges to EFL teachers. *Teaching in Higher Education*, 16(3), 333–345. <https://doi.org/10.1080/13562517.2010.546527>

Demydovych, O. & Holik, O. (2020). Speaking club as an interactive extracurricular activity in learning English for professional purposes at medical universities. *Advanced Education*, (14), 4–10. <https://doi.org/10.20535/2410-8286.178238>

Kasianova, O., (2024). Taras Shevchenko in CHATGPT. *Shevchenko Studies* 1 (27), 192–201. [https://doi.org/10.17721/2410-4094.2024.1\(27\).1/192-201](https://doi.org/10.17721/2410-4094.2024.1(27).1/192-201)

Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment (2013) [in Ukrainian]. https://web.archive.org/web/20130801023124/http://www.britishcouncil.org/uk/ukraine-education-reform-european-framework-re_vstup.pdf

Maksymenko, O.V. (2017). A specialised English conversation club as a means of improving the language competence of sociologists / O.V. Maksymenko. *Quality language education in the modern globalised world: trends, challenges, prospects: proceedings of the 1st All-Ukrainian scientific and practical conference*, Sumy, 23–24 November 2017. Sumy: Sumy State University, 2017. pp. 87–91 [in Ukrainian]. URL: <http://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/67134>; <https://doi.org/10.32782/2410-2075-2024-19.9>

Martynova, R. (2024). The study of foreign languages as a means of international communication in the early 20th century based on direct teaching methods. *Ukrainian Pedagogical Journal*, (1), 121–131 [in Ukrainian]. <https://doi.org/10.32405/2411-1317-2024-1-121-13>

Nikolaeva, S. Yu. (2015). Modern technologies for teaching foreign languages and cultures in general education and higher education institutions: a collective monograph / S. Yu. Nikolaeva, G. E. Boretska, N. V. Mayer, O. M. Ustimenko, V. V. Chernysh et al. [in Ukrainian]. <http://rep.knlu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/787878787/272/%20%2015.pdf?sequence=>

List of Ukrainian language conversation clubs and courses in libraries in Kyiv [in Ukrainian]. <https://dk.kyivcity.gov.ua/news/hovory-ukrainskoiu>

Palinska, O. (2014). Literary texts in foreign language learning: the communicative aspect (based on the works of T. Shevchenko). *Bulgarian Ukrainian Studies*. Sofia University "St. Kliment Ohridski". Issue 4, 96–103 [in Ukrainian]. <https://periodicals.uni-sofia.bg/index.php/ABUkr/bg/article/download/2790/2332/3904>

Tkachov, S. I. (2022) Teaching fact-checking to students in American secondary and higher education / S. I. Tkachov, N. O. Tkachova, A. S. Tkachov. *Innovative Pedagogy*. Issue 51, Vol. 2. Pp. 79–82 [in Ukrainian]. <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2022/51.2.15>

Shvets, H. (2014). Texts about T. Shevchenko and Shevchenko's texts in the practice of teaching Ukrainian to foreigners. *Scientific Bulletin of the Lesya Ukrainka Eastern European National University. Series: Philological Sciences*, 12(289), 44–49 [in Ukrainian]. <https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/5989/1/11.pdf>

Отримано редакцією збірника / Received: 21.03.26

Прорецензовано / Revised: 27.03.26

Схвалено до друку / Accepted: 26.05.26

Опубліковано / Published: 29.05.26

Svitlana DERBA, PhD (Philol.), Assoc. Prof.

ORCID ID: 0000-0002-2906-0344

e-mail: s.derba@knu.ua

Taras Shevchenko National University of Kyiv, Kyiv, Ukraine

Oleksandra KASIANOVA, PhD (Philol.), Assist.

ORCID ID: 0000-0002-4351-412X

e-mail: kasianova.oleksandra@knu.ua

Taras Shevchenko National University of Kyiv, Kyiv, Ukraine

TARAS SHEVCHENKO:

SPEAKING CLUB OF UKRAINIAN AS A FOREIGN LANGUAGE

Background. *The article analyzes the speaking club as an interactive extracurricular activity for learning a foreign language (Ukrainian), which can be implemented in the educational process of international students in the future. The authors describe the organization of the club on the topic of Taras Shevchenko as a representative of Ukraine.*

Methods. *The communicative methodology of conducting a speaking club of Ukrainian as a foreign language in small groups is described, structured in four stages: group work with fact-checking, Take Turns, Improv Games, and Kahoot quizzes with a moderator. General scientific (description, analysis, statistics) and empirical methods (observation) were applied during the writing of the article.*

Results. *The approbation within the speaking club confirmed the high effectiveness of the approach for overcoming the language barrier, motivation, and acquiring intercultural competencies.*

Conclusions. *Speaking clubs ensure the transition from reproductive to productive speech, implementing the principles of communicative competence, and therefore their implementation as a mandatory extracurricular component with the possibility of integration into the educational process for foreigners is methodologically justified.*

Keywords: *Taras Shevchenko, Ukrainian as a foreign language, speaking club, communicative method, oral speech, international students, innocommunicators.*

Автори заявляють про відсутність конфлікту інтересів. Спонсори не брали участі в розробленні дослідження; у зборі, аналізі чи інтерпретації даних; у написанні рукопису; в рішенні про публікацію результатів.

The authors declare no conflicts of interest. The funders had no role in the design of the study; in the collection, analyses or interpretation of data; in the writing of the manuscript; in the decision to publish the results.